

sud, u ovom slučaju treba primijeniti propise o odgovornosti skladištara koji radi uz naplatu. Ugovor koji ovaj skladištar sklopi jest ugovor o djelu. Budući da je tuženi slagač sklopio takav ugovor, on je dužan predati robu u onom stanju u kojem ju je i primio. U ovom slučaju je slagač odgovoran za štetu sve do časa do kojega je roba predana tužitelju. On bi se mogao osloboditi odgovornosti jedino dokazom da je šteta nastala višom silom, slučajem, ili djelima trećih koja se mogu izjednačiti s višom silom. Na ove se razloge slagač ne poziva. Iznosi jedino to da je šteta nastala u Karačiju. Slagač u luci Karači, koji je štetu prouzrokovao, nije u odnosu na tuženog slagača treća osoba već njegov punomoćnik za kojega djela on odgovara. Slagačev posao spada u poslove građanskog prava, pa i zastarni rokovi moraju biti određeni prema tom pravu. Iz ovih razloga sud je stao na stajalište da je tuženi slagač za štetu odgovoran.

/DMF 1969, str. 687/

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Havre

Presuda od 21. I 1969.

Cie centrale d'assurances maritimes i 3 druga osiguratelja
c/a United states lines /U.S.L./ i Sté des travaux et
industries maritimes /S.T.I.M./

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Slagačeva odgovornost - Nedostatak ambalaže - Nepravilno slaganje - Brodar koji je izdao čistu teretnicu ne može se pozivati na okolnost da je ambalaža u času preuzimanja na prijevoz bila manjkava - Brodar se ne može pozivati u svoju korist na nedostatak ambalaže ako taj nedostatak nije prouzrokovao štetu - O nepravilnom slaganju radi se kad su dva tereta, koji mogu štetiti jedan drugome, smještena u istom skladištu, a nisu dovoljno odvojena tako da se prilikom iskravanja potpuno onemogući njihovo miješanje - Ovakva separacija je potrebna i pod pretpostavkom da je ambalaža jednog i drugog tereta bila u ispravnom stanju prilikom preuzimanja na prijevoz - Za štetu prouzrokovanu nepravilnim slaganjem odgovara brodar - Brodar odgovara i za štetu koju prilikom iskrcaja skrivi slagač - Brodar koji je primaocu nadoknadio štetu ima prema slagaču pravo regresa u visini štete za koju je slagač odgovoran

Brodar je iz Amerike u Francusku prevezao 962 bale pamuka. Za ukrcani teret je bila izdana čista teretnica. Na odredištu je ustanovljeno da u nekim balama pamuka ima kristala polystyrena, koji su onemogućili normalnu upotrebu pamuka. Zbog ovoga je oštećeni pamuk bio, u suglasnosti s osigurateljem, prodan.

Osiguratelji koji su osiguraniku isplatili osigurninu tuže brodara za isplatu razlike između isplaćene osigurnine i cijene postignute prodajom bala pamuka.

Vještak koji je bio pozvan da utvrdi visinu štete, upotrebljivost pamuka, i uzrok zbog kojega je šteta nastala, bio je mišljenja da je pamuk za normalnu upotrebu neupotrebljiv, a u pogledu uzroka štete pretpostavljao je tri mogućnosti: nedostatak ambalaže, nepravilno slaganje u brodu, i nepravilan iskrcaj.

Tužitelji odbacuju prvi razlog. Navode da su bale bile obložene s nekoliko listova papira i osigurane željeznim vrpčama. Osim toga da je brodar izdao čistu teretnicu iz čega proizlazi da se, što uostalom ni ne čini, ne može pozivati na činjenicu da je ambalaža u času ukrcaja bila nepravilna.

Brodar uvlači u spor slagača koji je iskrcao robu, i traži da sud slagača obaveže na isplatu onoga iznosa koji bi on morao platiti tužiteljima.

Brodar u svoju obranu navodi slijedeće razloge: on je slagaču, prije početka iskrcaja, dao sve potrebne podatke za pravilan iskrcaj /plan tereta, podatke o količini robe i vrsti ambalaže, detaljne podatke o teretu koji je trebalo iskrcati/. Na taj način brodar je slagaču stavio do znanja da je teret polystyrena složen poviše bala pamuka. Unatoč tome slagač je s polystyrenom tako grubo manipulirao da je od 82 vreće izgubljeno 800 kg robe. Slagač nadalje, prema izjavi brodara, nije poduzimao potrebne mjere da se spriječi da rasuti polystyren ne pada u brodsko skladište na bale pamuka, nakon što je bila uklonjena pregrada koja je dijelila ove dvije vrste tereta. Napokon i sam način manipuliranja s balama pamuka bio je takav da je prouzrokovao deranje papira, što je omogućilo da kristali polystyrena udju u pamuk.

Slagač sa svoje strane uvlači u spor proizvođača pamuka, i traži da mu on nadoknadi štetu koju bi prema presudi morao platiti brodaru. U potkrepu svoga stajališta poziva se na nedostatak ambalaže. Prema njegovim navodima papir obložen oko bala bio je toliko poderan da je potpuno otvarao pamuk. Ova okolnost omogućila je doticaj kristala polystyrena. Osim toga slagač smatra da je za štetu kriv i brodar koji je teret nepravilno složio, jer nije u nijednom slučaju smio u istom brodskom skladištu zajedno smjestiti pamuk s polystyrenom. Ovo tim prije što ove dvije vrste tereta nisu bile međusobno dovoljno odvojene. Sud je brodara proglasio odgovornim u smislu tužbenog zahtjeva. Slagača je obavezao da brodaru nadoknadi polovicu svote koju je brodar obavezan platiti tužitelju. Odbio je zahtjev slagačev da mu proizvođač plati iznos koji on, na temelju presude, mora platiti brodaru.

Razlozi suda u bitnim crtama jesu slijedeći:

Brodar je primio teret i izdao čistu teretnicu. Iz okolnosti što je izdana čista teretnica proizlazi da teret prilikom preuzimanja na prijevoz nije imao vidljivih mana. Brodar je dakle, bio dužan primaocu predati teret u jednakom stanju u kakvom ga je i primio. Budući da je nesporno da je šteta nastala za vrijeme prijevoza, brodar je primaocu dužan nadoknaditi štetu. On se uostalom ovoj obavezi ni ne protivi.

Glavni brodarovi prigovori upravljani su protiv slagača. Zbog ovog razloga sud prvenstveno ispituje kada i kakva je šteta nastala.

Vještak koji je pregledao teret prilikom iskrcaja navodi tri moguća razloga štete: nedostatak ambalaže, nepravilno slaganje, i nepravilan iskrcaj. Vještak drži prvi razlog bitnim. Isto tako dopušta, bez posebnog obrazloženja, drugi, a o trećemu se nije uopće izjasnio. S obzirom na ovakvo činjenično stanje sud je zatražio mišljenje drugih vještaka o ispravnosti ambalaže. Oni su izjavili da je ambalaža bila ispravna jer je ona već duže vremena uobičajena. Naknadno su vještaci izjavili da je manjkavost ambalaže bila u tome što papir nije bio hermetički zatvoren gumenim trakama. Sud ovu manjkavost nije ocijenio kao nedostatak ambalaže u konkretnom slučaju. To je dopunska sigurnost koje nepostojanje u konkretnom slučaju nije prouzrokovalo štetu, jer bi papir bio poderan i pod pretpostavkom da su vrpce na balama bile postavljene.

Od ostala dva razloga sud isključuje nepravilno slaganje. Ovo prvenstveno iz okolnosti što iz teretnica za obje vrste tereta proizlazi da je ambalaža bila ispravna, pa prema tome nije na temelju samoga slaganja moglo doći do miješanja tereta. Ostaje dakle jedino treći razlog, tj. nepravilna manipulacija iskrcaja. Na ovaj razlog upućuje i pismo koje je brodar za vrijeme iskrcajanja uputio svom osiguratelju, a u kojemu navodi da se ambalaža polystyrena nepravilnim iskrcavanjem dere i da je zbog toga dio tereta oštećen.

- Iz rezultata postupka, prema stajalištu suda, proizlazi da se pariranje tereta nije pravilno izvršeno. I ova je činjenica pridonijela šteti, a za nju odgovara brodar. Na temelju toga sud je u jednakom iznosu proglasio obaveznim na naknadu štete brodara i slagača.

/DMF 1970, str. 170/

B.J.